

Poština
pavšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
lista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOMIST

Glasilo „Združenja slovenskih avtonomistov“.

Izhaja vsak petek.

Celoletna na-
ročnina 50 — D
mesečna 5 — „
Inozemstvo
celoletno 100.
Posamezne
številke se ra-
čunijo po D1-25
Inserati
se računajo:
pol str. 560 D,
manjši soraz-
merno. — Pri
malih oglasih
beseda 50 p.**Kaj hočemo?** Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega slovenskega ljudstva!

V močvirju.

Mi smo v našem listu že večkrat zapisali stavek »Bei Gott und in Serbien ist alles möglich — pri Bogu in v Srbiji je vse mogoče.« Dogodki zadnjega tedna ta izrek popolnoma opravičujejo. Vredno je torej te dogodke nekoliko bližje pogledati.

Odstop vojnega ministra.

Iz sedanje vlade je izstopil vojni minister general Hadžić. To še ne bi bilo nič hudega, kajti če en general gre, pride lahko drugi na njegovo mesto. Če bi imeli mi toliko denarja kakor imamo generalov, bi bili mi najbogatejši ljudje. Zanimivo pa je, zakaj je ta general odstopil. Po njegovih lastni trditvi zato, ker se ne strinja s tem, da bi vlado podpirali hrvaški republikanci!

Hrvaški republikanci pa so povedali že pri sestavi sedanje vlade, da jo bodo podpirali. Ta izjava hrvaških republikancev je morala torej gospodu vojnemu ministru biti znana. Ta izjava pa gospoda generala ni prav nič ovirala, da je v sedanjo vlado vstopil, sedaj mu pa kar naenkrat nekaj ni prav!

Kaj moremo sklepati iz tega? Samo in edino to, da je ta generalova izjava iz trte izvita in da so čisto drugi vzroki bili merodajni za njegov odstop.

Zanimiv prepir.

General Hadžić je po svojem odstopu povedal še natančnejše, zakaj ne mara hrvaških republikancev. Rekel je, da je zvedel od svojih podrejenih, t. j. od raznih vojaških oblasti, »da radičevci agitirajo tudi med vojaštvom«, »da armado razkrajajo« in »da državo razdirajo«!

Na te obdolžitve pa je odgovoril minister notranjih zadev g. Petrović, da je vse, kar trdi general Hadžić, neresnično! A povedal je še več in sicer to-le:

Ko je vlada vprašala, če je vojno ministrstvo res razpošiljalo orožje na Hrvaško in ga tam delilo med gotove ljudi, je vojni minister odgovoril, da to ni res! Njemu, ministru notranjih zadev, pa so podrejeni politični organi poročali, da je to res, da je vojaštvo res delilo orožje med gotove ljudi, in politične oblasti so tudi poročale, koliko orožja in kakšne sorte je vojaška oblast razdelila!

Glede Slovenije pa je rekel minister notranjih zadev g. Petrović: Orjuna je oborožena! (To je v Sloveniji že itak znano. Novo je le to, da sedaj izvemo iz ust ministra, da je Orjuno oborožila vojaška oblast, op. ur.).

Tako sta si nametala oba ministra nekaj prav debelih kep blata drug drugemu v hrbet, cela Evropa in ves svet se pa smeja in kaže na nas z besedami: »Evo ti države!«

Vojaška špijonaža.

Iz prepira med obema ministroma pa razvidimo, da je vpeljana med nami in nad nami prava ruska caristična politična in vojaška špijonaža. O politični špijonaži ne govorimo. To smo imeli tudi že v Avstriji in je znano, da so že tedaj razni uradniki šnofali okrog po javnih lokalih in prisluškovali ter za svoja špijonska poročila prejeli gotovo mesečno nagrado. To je torej že nekaj navadnega.

Nekaj čisto nenavadnega pa je vojaška špijonaža v mirni dobi. Mi razumemo vojaško špijonažo v vojski, toda v mirnem času in to v lastni deželi in med lastnimi državljani? Ali veste, kaj to pomeni?

To ne pomeni nič drugega, kakor da nas Hrvatje in Slovenci smatrajo vojaška uprava v Belgradu za državljane druge vrste! Vojaška uprava v Belgradu nas smatra za

nezveste in za nezanesljive državljane, ki jih je treba tudi vojaško kontrolirati, prav tako kakor je treba kontrolirati sovražnike v tuji deželi!

Najlepše pa je to: Nas kontrolira vojaštvo, torej ljudje, ki jih mi plačujemo s svojim davčnim denarjem! Plačani hlapeci kontrolirajo svoje gospodarje! Kje pa smo?!

Kdo je tega kriv?

Sistem vojaške nadvlade nad civilisti je značilna balkanska razvada. V balkanskih državah ljudje navadno ne znajo ne brati in ne pisati in vse, kar govore tam doli o neki »svobodi« in o neki »vladi ljudstva«, stoji samo na papirju. Tako je bilo in je še danes tudi v Srbiji. Srbsko ljudstvo ni nikdar vladalo samo sebe, ampak vedno in do današnjega dne so vladali in vladajo nad srbskim ljudstvom belgrajski oderuhi, ki so se opirali na vojaško moč. Zato so si razne belgrajske oderuške »porodice« vedno prizadevale, da dobe na svojo stran tudi nekaj generalov, češ če se nam ljudje ne bodo pokorili zlepa, bomo pa poslali vojake na dnje!

Ta način vladanja so hoteli in še hočejo vpeljati tudi nad nas.

Priprave.

Da bi ta svoj namen lažje dosegli, so najprej slovenske in hrvaške vojake odpeljali tja doli v Makedonijo, k nam pa poslali samo srbsko vojaštvo, ki je skozi in skozi nepismeno in zato tudi mnogo pokornejše. Potem so iz armade odslovili vse slovenske in hrvaške oficirje. Končno so hoteli poslati iz dežele še slovenske in hrvaške žandarje.

Ker pa vse to še ni zadostovalo, so začeli — kakor je to priznal sam notranji minister! — oboroževati še »zanesljive« hrvaške in slovenske ljudi, da bi s pomočjo »zanesljivih« Hrvatov in Slovencev v slučaju potrebe klali in morili hrvaške in slovenske ljudi!

Tako je bilo vse lepo pripravljeno za državljansko vojno, ki naj bi strla in zatrla v hrvaških in slovenskih pokrajinah vsako misel na pravo svobodo in na pravo vlado ljudstva.

Slabotna vlada.

Sedanja vlada vse to ve! Do danes pa še ni mignila niti z mezinem, da bi to neznosno in sramotno stanje odpravila in posadila par generalov (od nas plačanih generalov!) tja, kamor spadajo!

Tako slabotno se je pokazala vlada, ki ima v parlamentu ogromno večino za seboj! Zakaj in čemu jo ima?

Bajonet in hinavščina.

Glavna ovira, da se sedanja vlada tem balkanskim metodam ne upre, je v tem, ker sedi tudi v sedanji vladi lepa vrsta belgrajskih politikov, ki ne znajo drugače vladati kakor z bajonetom ali pa s hinavščino.

Tipična zastopnika politike bajonetov sta bila Pašić in Pribičević. Ko so pa videli merodajni gospodje, da se Hrvatje tudi bajonetov ne boje, so postavili na vrh druge ljudi, ki naj bi spravili Hrvatje na kolena z ovsom in s cukrom, t. j. s hinavsko premetenostjo. Ta igra pa še ni končana, ampak se še igra! Kakor hitro bodo pa dominevali, da se Radiča ne da tako kar tako »ošpilati«, bodo začeli zopet z bajoneti. Za ta slučaj pa morajo imeti bajonete pripravljene in zato se tudi sedanja vlada proti generalom ne gane, ker tega »Belgrad« ne pusti!

V močvirju.

V takem pristno balkanskem močvirju brodimo že vsa leta, odkar so nas »osvobodili«. Zato pa večna čast in slava onim, ki so nas l. 1918. srečno pripeljali tja, kjer smo danes.

Naročajte „Avtonomista“!

LISTEK.

68

Kmečki punt.

Hrvaško napisal Avgust Šenoa.

„Naj propade!“ je odgovoril kmet in stisnil plemiško desnico.

„Tako bodi in Bog naj sodi!“ je priložil Ilija Gregorič.

Počasi se plazeč skozi grmovje sta prišla oba do vode in čoln ju je prenesel na drugo stran.

„Bratje,“ je povzel Gubec, „vi poznate vsak svoj kraj. Vem, da je vse ljudstvo pripravljeno kakor napeta puška, toda treba še prigrvarjanja in dogovorov. Idite okoli in pobrigajte se za vsako vas, toda vse naj ostane tajno. Vsak naj molči kakor grob. Ne hodite k slabičem ali malovrednežem, da ne bomo izdani.“

„Gubec,“ se je vzdignil Pasanec, „ti si pametnejši od nas, ti si pravičnik, ti si pismen človek. Vse ljudstvo je zapisalo tvoje ime v svoje srce. Mi pripravljamo vojsko, brez poglavarja pa nič ni. Možje! Matija Gubec nas naj vodi, on bodi naš poglavar. Ali hočete?“

„Hočemo! Živel naš vojvoda Gubec!“ so zaklicali vsi z enim glasom.

„Bom! Vodil vas bom,“ je svečano izpregovoril Gubec in vzdignil roko, „vodil vas bom v boj za stare človeške pravice, do zadnjega diha bom z vami. Tako mi Bog pomaga!“

„Ha! Ha! Ha!“ se je začul porogljiv smeh in v vratih se je pokazalo od mesečine ožarjeno nabreklo lice Drmačiča.

„Izdaja! Drmačič!“ so zaklicali kmetje in v hipu se je zablistalo deset ostrih nožev.

„Pravi junaki ste! Pobijte me!“ se je zasmel pisar, „jaz sem sam. Izvohal sem vaš sestanek in sem šel za vašim sledom. Lahko bi vas izdal. Obesili bi vas vse po vrsti. Tega pa nisem storil. Hočem biti rajši vaš, da se maščujem nad stari krvnikom za težke rane in udarce. Za vsako rano mora občutiti sto muk. Vaš sem, pri Bogu prisežem. Toda kaj name ravate? Povrniti se pod nekdanje gospodarje? Sijajno. S konja na osla! Dokler bo kaj gospoškega zameta, bo tekla kmečka kri in kmečka solza. Dol z gospodo! Vse podavite!“

„Molči,“ zakliče Gubec, „mi nismo razbojniki!“

„O ti kmečka modrost,“ se je zasmel Drmačič, „ali veš, da se Uršula in Tahi preko vaših glav pogajajo, da bo Zofka vzela Gabrijela in da bosta na Sušjeju ostala Tahi in Uršula?“

„Lažeš,“ je zakričal Gubec in prebledel, kmetje pa so se pognali proti Drmačiču.

„Čitaj, Gubec! Saj si pismen človek!“ je rekel Drmačič in podal Gubcu Ankino pismo.

Kmetje so prižgali luč. Gubec je začel čitati in bledeti. Oči so se mu besno zažarele in zaklicali je:

„Da, Drmačič! Naš si! Resnica je, bratje. Naši nekdanji gospodarji se vežejo z novim

krvnikom proti nam. O ti grda gosposka hinavščina! In naš punt naj bo celo priprava za to zvezo! Prokleti naj bodo izdajavci, ki so nam še pred kratkim obetali svojo zvestobo, pri tem pa nosili kačo na prsih. Kvišku! Proč z gospodo! Samo ena pravica bodi — naša svoboda!“

„Naša svoboda! Za njo bomo živeli in umrli!“ so zaklicali razjarjeni kmetje in ob skrivnostnem šumenju mlina, ob zlati mesečini so si ti pogaženi bojevnik za božje pravice in človeško dostojanstvo stisnili žuljave desnice.

XXVIII.

V oknu mokriškega gradu sedi Zofka Heningova. Silno je upadla. Skozi belino njenega nežnega lica sevajo modrikaste žilice. Lasje se ji sujejo razpleteni po ramenih, njene kalne oči gledajo v tla, samo včasih se vzdignejo, pogledajo krasno pokrajino, ki se pred njimi širi, in se obrnejo proti vzhodu. Tedaj se pritisne mala ročica na srce, na dolgi trepalnici se ji zasveti solza in ustnice se ji stisnejo trdneje. Gospa Uršula je Zofko pripeljala sem, da bi se mlada nekoliko popravila, ker jo je poročilo o strašni smrti Miliča ranilo do dna srca. Za materjo in sestro pa je prišla tudi gospa Konjska, da bi svoj pametni načrt dovršila. Po cele dneve poseda Zofka in molče gleda pred se, po nočeh pa moči svoje vzglavje z vročimi solzami. Samo včasih stopi s sestro Marto malo na vrt, da potolaži svoje bolečine v blagem duhu svežega zelenja. (Dalje prihodnjič.)

Limanice.

V zadnji številki našega lista smo priobčili notico, kjer smo povedali, kako imajo v Belgradu za vsako »prečansko« stranko pripravljeno posebno limanico, da nanje love neumne »prečanske« politične kaline in da si za vsak slučaj zagotovijo vodstvo in oblast in moč nad celo državo. Povedali smo, da imajo za slučaj, če bi zmagalo kmečko gibanje, pripravljene v rezervi svoje »zemljo-radnike«, če bi zmagali komunisti, imajo pripravljene »komuniste«, če bi zmagali republikanci, pa »republikance«. Seveda so vsi srbski »zemljo-radniki«, »srbski« komunisti in srbski »republikanci« odločni centralisti, kajti kakor rečeno, imajo vse te srbske stranke samo en namen: **spraviti slovenske in hrvaške zemljo-radnike, komuniste in republikance pod srbski klobuk in pod belgrajsko komando.** Če resničnost naše trditve ne bi nič drugega dokazovalo, jo dokazuje že dovolj okolnost, da imajo vse omenjene srbske organizacije ves denar **centraliziran v Belgradu** in vse politično vodstvo tudi **centralizirano v Belgradu** in doslej še nobenemu srbskemu »zemljo-radniku«, »komunistu« ali »republikancu« ni padlo v glavo niti v sanjah, da bi se s sorodnimi strankami pri nas hotel združiti **federativno**, t. j. da bi ostali n. pr. srbski zemljo-radniki gospodje v Srbiji, slovenski samostojni kmetje pa gospodje v Sloveniji. Tega ne marajo niti srbski »zemljo-radniki«, niti »komunisti«, niti »republikanci«, ker oni so v prvi vrsti **Srbi**, ki hočejo za vsako ceno nad Slovenci in Hrvati **komandirati** brez ozira na ime stranke.

Srbskim »zemljo-radnikom« in komunistom se je pač posrečilo vloviti na svoje limanice slovenske samostojne kmete in slovenske komuniste, ni se jim pa posrečilo ujeti na ta pop niti hrvaških niti slovenskih republikancev.

O poskusih, pridobiti tudi Radića in hrvaške kmečke republikance na svojo stran in jih spraviti pod »zemljo-radniški« ali pa pod »republikanski« srbski klobuk, beremo v »Beogradskem Dnevniku« prav zanimive stvari. Tam beremo:

»Prvi je poslal k Radiću svoje zastopnike g. Prodanović (vodja srbskih »republikancev«, op. ur.). Radić je odposlanca tega gospoda prav lepo sprejel in delal njim in njihovim stranki prav lepe poklone. Ko so mu pa povedali, da so prišli zato, da bi se srbski in hrvaški republikanci »ujedinili«, Radić ni hotel prav nič slišati o kakem sporazumu z njimi in jim je rekel prav lepo, »da sedaj še ni čas za to.«

Iz naše organizacije.

SOMIŠLJENIKI NA KRANJSKEM!

Dne 19. oktobra 1924 (na žegnansko nedeljo) se bo vršila v Ljubljani konferenca slovenskih republikancev za Kranjsko. — Dnevni red: 1. Naš program. 2. Naša organizacija. 3. Naš tisk. — Konferenca se bo vršila po § 2. shodnega prava. Pristop imajo le zaupniki, predsedniki in odborniki krajevnih in župani republikanske stranke. Kdor se hoče konference udeležiti, naj to naznani takoj upravi našega lista.

KONFERENCA V PTUJU.

V nedeljo 12. oktobra 1924 so zborovali zaupniki slovenskih republikancev v Ptuj. Udeležilo se je konference 51 zaupnikov, ki so zborovali nepretrgoma od pol enajste ure dopoldne do pol tretje popoldne v dvorani »Narodnega Doma«. Tudi tu je hotela policijska oblast nagajati, toda poučilo se jo je, da na zborovanju nima besede. Zastopani so bili sledeči kraji: Rogoznica, Gor. Radgona, Dornava, Meje, Prepolje, Brestje, Rogatec, Središče, Sv. Bolfenk, Studenci pri Mariboru, Trbovlje, Pesnica, Nova cerkev, Zg. Leskovec, Loče pri Poljčanah, Oplotnica, Sv. Trojica v

Ko so belgrajski »republikanci« zvedeli, kako jih je Radić odpravil, oziroma kako jih je ven vrgel, ker je njihove namene spoznal, so ga začeli seveda sramotiti in zmerjati »na pasja usta«.

Za srbskimi »republikanci« je poskusil svojo srečo pri Radiću g. Avramović, vodja srbskih »zemljo-radnikov«.

Tudi tega je Radić silno prijazno sprejel, ampak obljubil tudi njemu ni nič. Avramović je sicer pritiskal, da bi se hrvaški republikanski kmetje »ujedinili« s srbskimi zemljo-radniki, **toda Radić je na kratko odvrnil, da ne more z njimi iti skupaj, »ker niso republikanci«.**

Če bi bil pa Avramović rekel Radiću: »Dobro, mi bomo tudi republikanci« — bi mu bil Radić prav gotovo odgovoril: **»Kar bodite republikanci, toda srbski republikanci, mi pa ostanemo hrvaški republikanci!«**

Tak nasvet je Radić dal tudi srbskim republikancem, ko jim je rekel: »Nikar se ne imenujte »jugoslovanski« republikanci, ampak ostanite in bodite srbski republikanci!«

Upamo, da bodo te vrstice marsikomu odprle oči in da bodo naši kmetje sedaj razumeli, **zakaj vse srbske stranke brez izjeme Radića tako srdito sovražijo!** Sovražijo ga zato, ker je spregledal prave namene raznih srbskih političnih strank in se ni vsedel na nastavljene limanice. To pa ogoljufane goljufe boli in zato se jezijo, ker so našli enkrat svojega mojstra.

Kdor vse to premisli in preudari, bo razumel tudi sovražstvo raznih slovenskih političnih strank do Radića. Tudi razne slovenske politične stranke sovražijo Radića samo zato, ker so naši ljubi slovenski politični voditelji drveli l. 1918. skoro brez izjeme kar v galop v Belgrad, kjer so raznim srbskim obljubam tako nasledili, da še danes kobacajo v belgrajskih zanjkah kakor muhe v močniku, Radić pa belgrajskim obljubam ni nasedel niti l. 1918. niti danes! To pa razne slovenske politike silno boli in zato Radića ne morejo živega videti!

Zato pa se vedno tesnejše oklepa republikanske in federalistične misli slovensko ljudstvo, ki od dne do dne bolj uvideva, da belgrajske komande ne bomo rešeni prej, dokler se naša država ne preuredi v **federativno republiko.** Šele takrat bomo Slovenci gospodje na svoji zemlji. In ker hočemo to biti, smo republikanci in federalisti.

Slov. goricah, Rozalija, Pobrežje, Krčevina, Levanjci, Mala Varnica, Ptuj, Sv. Jurij ob Ščavnici, Pekel, Sp. Leskovec, Selišče, Sv. Andraž, Nova ves, Hajdina, Velavšek, Skorišnjak in Strmec. Pozdrave so poslali Makolčani. Na dnevnem redu so bile tri točke: Naš program, naša organizacija in naš tisk. Zborovanje je otvoril g. A. Prepeluh, ki je podal kratko situacijsko poročilo. Na to je prišla na dnevni red prva točka: Naš program. Poročilo o njem je trajalo poldrugo uro, na kar se je otvorila debata, ki je bila zelo stvarna. Naslednji dve točki dnevnega reda sta se obravnavali skupno. Konefrenca je storila zelo važne sklepe, ki jih objavimo v prihodnji številki.

Gornja Ščavnica v Slovenskih goricah. Tu se je ustanovila politična krajevna organizacija Slov. republikancev, h kateri je pristopilo takoj 28 mož. Odbor so si izvolili sledeči: Predsednik Kočar Štefan, posestnik; podpredsednik Ivan Polanec, mizar; tajnik Krizamec Milan, posestnik; blagajnik Morčič Jožef, posestnik; odborniki so pa Peser Janez, posestnik; Veršič Janez, posestnik. — V Slovenskih goricah se pripravlja ustanovitev še nadaljnjih krajevnih organizacij.

Vojaštvo in politika.

Pred dobrim tednom je iz sedanje vlade izstopil vojni minister general Hadžić. Iz vlade je izstopil na povelje Pašičevo, ki je računl na to, da bo vsled odstopa vojnega ministra padla cela vlada.

To se sicer ni zgodilo, ker vojaški vojni minister ni parlamentarec in zato parlamentarna vlada nima prav nobenega povoda odstopiti, če izstopi iz vlade general. Pač pa je ta korak vojnega ministra spravljal na dnevni red razpravo o vprašanju, če in koliko se smejo generali in vojaki sploh vtikati v politiko.

Predno odgovorimo na to vprašanje, si moramo biti na jasnem o tem, kdo in kaj je pravzaprav vojak? Mi imamo dve vrsti vojakov: tiste, ki morajo iti k vojakom, da odslužijo svoja v postavi določena leta in pa tiste, ki se prostovoljno javijo za vojaško službo. Oni, ki morajo služiti pri vojaki, za nas ne prihaja v poštev, ker to so pravzaprav civilisti; gre torej samo za one, ki gredo prostovoljno k vojakom in ki si izberejo vojaško službo za svoj življenjski poklic.

Kdo in kaj so ti ljudje? To so ljudje, ki pravijo drugim državljanom: »Gospodje, vi boste imeli danes ali jutri kakšno vojsko. Vi se boste torej pretepali. Mi smo pripravljene, da se v slučaju potrebe gremo pretepat za vas, in smo pripravljene žrtvovati za vas tudi svoje življenje. Za plačilo pa zahtevamo, da nas dobro redite, dokler smo živi!«

To in nič drugega so tisti ljudje, ki gredo k vojakom prostovoljno.

Dnevne vesti.

Pojasnilo. Iz Škofjeloke mi sporoča somišljenik, da se je tam vršil v nedeljo 12. oktobra 1924 v »Društvenem domu« politični shod, na katerem je govoril tudi tajnik SLS, g. kaplan Gabrovšek. V svojem govoru da je označil g. Štefana Radića kot svobodomisleca; zato da SLS noče imeti z njim prijateljstva. V parlamentu da z njim sodeluje samo zaradi današnjih političnih prilik. Pri tem je omenjal, da se g. Radić v Sloveniji poslužuje mene podpisanega, ki da sem nepravilno govoril v imenu Slovencev na velikem zborovanju HRSS dne 14. septembra v Zagrebu. Končno je povedal še, da sem se ob priliki zadnjih državnih volitev ponujal SLS za kandidata, da je SLS na to pristala, ako najdem volilni okraj, ki me kot takšnega sprejme. Ker pa me noben volilni okraj ni hotel sprejeti, da sem propadel.

K temu podam sledeče pojasnilo: Na velikem zborovanju HRSS dne 14. septembra t. l. sem govoril v imenu slovenskih republikancev na izrečno povabilo g. St. Radića. Lahko bi tam govoril tudi g. Gabrovšek v imenu SLS, če bi hotel, vsaj je bil navzoč v civilni obleki kot poročevalec »Slovenca«. Kar se pa njegove trditve tiče, da sem se ponujal pri zadnjih drž. volitvah komurkoli za kandidata, izjavljam, da je trditev g. kaplana Gabrovška od prve do zadnje besede gladko izmišljena. Obžalujem, da se je pri politični agitaciji g. kaplan Gabrovšek poslužil očitne neresnice. — Ljubljana, 14. oktobra 1924. Albin Prepeluh.

General Hadžić in Kocajdrov Korl. V »Slovenca« beremo: »Kocajdrov Korl, doma tam nekje pri Ribnici, služi pri vojski kot »redov«. On pa ni navaden redov kakor drugi, ampak je posebne vrste redov, ker zna tudi brati in pisati. In ker to zna, je Kocajdrov Korl te dni bral tudi časopise. Ko je pa v časopisih bral, da je general Hadžić podal ostavko, ker se ne strinja s politikom vlade, se je Kocajdrov Korl, kraljevski redov, silno zadovoljno nasmehnil, pa dejal: »Ja nu, če general lahko gre, če ni zadovoljen s politikom vlade, bom pa še jaz

Takih ljudi pa na Angleškem ali v Ameriki prav nič ne spoštujejo. Tam spoštujejo samo tiste ljudi, ki delajo. Zato tam tudi ni videti nobene uniforme na cesti, ne prostaske in ne generalske.

Kdor pa ne dela in ne ustvarja, ne more imeti pravice soodločevanja. Najet in plačan hlapec mora delati to, kar mu ukaže gospodar. Hlapec, ki bi si lastil pravico do ukazovanja in gospodarstva, vrže gospodar na cesto!

Zato so po vseh modernih državah vpeljali zakon, ki vojakom prepoveduje vtikati se v politiko. Kaj sklepajo in odločajo civilni davkoplačevalci in gospodarji v državi, to vojakov prav nič ne briga. Vojaku mora biti vseeno, kakšna stranka ima večino v parlamentu, ker on ne služi stranki, ampak državi. Če mu pa njegova služba ni všeč, lahko gre. Nikdar in nikoli pa nima vojak pravice, pa če ima tudi najvišjo šaržo, vtikati se v stvari, ki brigajo samo gospodarje. V modernih demokratičnih državah odločujejo o državnih stvareh davkoplačevalci preko svojega svobodno izvoljenega parlamenta, vojaki pa nimajo besede!

To naj si zapomnijo tudi slovenski kmetje in delavci, da se ne bodo tresli kakor šiba na vodi pred vsako uniformo. Vojaški oblasti se mora civilist pokoriti, dokler je v vojaški službi, ko pa pride iz vojašnice, je zopet civilist gospod, vojak pa nič, ker je od civilistov plačan.

šel domov, če bo vojska, pa bom rekel, da se s tako politikom prav nič ne strinjам.«

Sporazum med Hrvati in Srbi. Sedanja vlada se trudi za sporazum med Hrvati in Srbi. O sporazumu med Slovenci in Srbi pa ne slišimo prav nič. Mi držimo svoje hrbte lepo ukrivljene, vrtimo ponižno svoje klobučke med prsti in potrpežljivo čakamo, kaj bodo z nami napravili — drugi!

Neznosno stanje. Davčni vijak v Sloveniji ne miruje, ampak kljub neštevilnim pritožbam in dokazanim krivicam nemoteno vrši dalje svoje pogubno delo. Ljudje zdihujejo in stokajo, prosijo, se pritožujejo, pa vse nič ne pomaga. Slavna oblast je slepa in se ne zmeni ne za prošnje in ne za pritožbe. In vendar je ravno oblast sama pri nas najbolj poklicana, da tudi v tem oziru napravi red. Slavna oblast sama najbolje ve, kako malo smisla imajo pri nas ljudje za poslovanje cenilnih komisij. Ker pri nas ljudje vsled stoletnega pritiska od zgoraj in vsled popolnoma zagrešene dosedanje politične vzgoje sploh ne vedo, kaj je njihova pravica. Če pa slavna oblast to ve — in ona mora to vedeti — potem je njena dolžnost, da ljudske nevednosti ne zlorablja, ampak da ljudi pouči in postopa z ljudmi tako, kakor to veleva pamet in srce in pravica. Navadna pamet mora reči tudi slavni oblasti, da nikakor ni njena naloga vzbujati v državljanih nezadovoljstva, ampak da je njena dolžnost skrbeti za to, da se državljani čutijo zadovoljne. Zadovoljen pa tudi največji tepec ne more biti, če živi v prepričanju, da se mu godi krivica. Tako kakor delajo pri nas nekateri zastopniki davčne oblasti zlasti na deželi, ne bi delali niti najbolj divji Arnavti. Če pojde to tako naprej — ali bo slavna oblast mogla zagovarjati tudi posledice takega pritiska? Ali se gospodje ne zavedajo, kakšne posledice lahko rodi tak silovit pritisk na žep davkoplačevalcev kot ga uganjajo oni?

»Radić je bedak, Radić je norec!« To je najbolj priljubljen agitacijsko sredstvo proti Radiću v naši de-

želi in proti republikancem sploh. Mi pa pravimo svojim somišljenikom: »Vsem, ki tako trapasto govorijo o Radiću, povejte lepo in mirno, da so potem »noreci« tudi tisti stotisoči hrvaških republikancev, ki so dali Radiću svoje glasove, in da je »nor« ves hrvaški narod!« — Ali more pameten človek verjeti, da bi »znorel« kar cel narod?

»Monarhistično rovarjenje«. Takšne naslove lahko bereš dan na dan v slovenskih listih. In sicer v listih, ki se kar križajo pred besedo »republika«. Vzemimo »Slovenski Narod«, »Jutro«, »Slovenca«, »Domoljuba«, »Kratka vse slovenske liste kar od kraja in tam lahko bereš: »Monarhistična zarota na Ogrskem«, ali »Monarhisti v Avstriji rovarijo«, ali »V Nemčiji dviga monarhistična kača glavo«, ali »Francoski rojalisti (monarhisti) še ne dajo miru«. To je vendar nekaj strašnega, da vsi ti monarhistični listi neprestano pišejo o monarhizmu drugod, kakor o nekem strašilu, o nečem kar je nezaslišano! Iz česar sledi, da je naša čednost na Ogrskem, v Nemčiji, v Avstriji, na Francoskem glavni greh. Prišli so torej časi, ko so se ljudem jeziki, gospodi pa pamet zmešala.

Razlika. Na Hrvaškem so imeli v zadnjem času dve vrsti velikih shodov. V Zagrebu in v Osijeku so imeli evharistične kongrese, katerih se je udeležilo nad 100 tisoč ljudi. Kakor znano so evharistični kongresi verskega značaja. Kedar pa skliče Radić kakšen shod, se tudi zbere do stotisoč ljudi, ali pa vsaj po 10 do 30 tisoč. Radićeva zborovanja so pa političnega značaja. Kakor nastopajo Hrvatje na evharističnih kongresih kot katoliki, tako nastopajo na Radićevih shodih kot političen narod. Kako pa je pri nas v Sloveniji? Pri nas se zbere na katoliške shode ali pa na marijanske kongrese tudi na tisoče ljudi. Tu nastopajo Slovenci kot katoliki. Kako pa nastopajo Slovenci kot političen narod na političnih shodih? Če se zbere 100, reci sto ljudi, je že veliko! Mi se bomo potrudili z vsemi silami, da bomo tudi kot političen narod Hrvatom vsaj enaki, kakor jih dosegamo kot katoliki.

Še je čas, da poravnate naročnino. Vsak, ki je že prejel oziroma prejme položnico, naj takoj odpošlje svoto, ki je označena na položnici. Kdo ne more naenkrat plačati naročnine do 31. decembra, naj pa plača vsaj do 31. oktobra, ostane pa po pozneje, zakar bo prejel novo položnico v novembru. Povdarjamo še enkrat, da nimamo nikakih podpor in nikakih fondov.

Grda agitacija. Iz raznih krajev na deželi dobivamo poročila, na kako nelep in nečeden način naši nasprotniki agitirajo proti slovenskim republikancem. Eni straše ljudi, da jih bodo žandarji zaprli, kar je seveda zlobna laž, ker zaradi republikanstva ne more in ne sme biti nihče zaprt! Drugi zopet farbajo ljudi, češ da smo brezverci in framažoni (frajmavrežji), ki bodo vse cerkve podrli in fajmoštre in mežnarje in ministrante pobesili. Tretji zopet prigovarjajo ljudem, naj ne plačajo naročnine na list, da ga bo prej konec itd. Vsem tem ljudem pravimo: Vi nas lahko vse pobesite in nam poberte ves denar, vi nas telesno in gubno popolnoma uničite, duh časa pa zahteva demokratizem, republikanstvo in federalizacijo! Proti toku časa pa je vsak boj zastoj! Če ubijete Radića, se bo iz njegove krvi rodilo na tisoče novih Radićev, in če uničite enega ali dva slovenska republikanca, bosta na njihovo mesto stopila pač dva druga in stvar se bo razvijala dalje. Nas tolaži zavest, da delamo pošteno, kdor se pa hoče lagati, naj se pa le!

Dobri nasveti. Naša država je vojaška država in mi kupujemo po vsem svetu staro in novo orožje, kolikor ga nam svet da »na puf«. Kdor pa kupuje orožje, ga ne kupuje za magacin, ampak da se bo tepel, kajti kdor se ne mara pretepa-

ti, orožja sploh ne kupuje. Imeli bomo torej v doglednem času zopet kakšno vojskico ali pa vojsko. Če in kedar pa bi do tega prišlo, naj si zapomnijo ljudje sledeče: Ves zlat in srebrn denar, kolikor ga še imajo, naj takoj zamenjajo v papirnat denar, kajti svetovna vojna je dokazala, da je papirnata krona vredna ne 100 zlatih kron, ampak 100 zlatih dolarjev. Ves papirnat denar naj takoj nesejo v hranilnice in posojilnice, kajti svetovna vojna je dokazala, da izplačujejo hranilnice in posojilnice za vloženi papirnat denar samo suho zlato. Hranilnice in posojilnice in vsi, ki imajo še kaj denarja, naj pridno podpisujejo vojna posojila, kajti svetovna vojna je dokazala, da plača država za vsakih podpisanih 100 kron 1 milijon obresti. Matere naj pa rode na leto po 10—15 otrok, samih fantov, da ne bo zmanjkalo vojakov. Te nasvete povejte tudi svojim sosedom, svojim prijateljem in znancom, da se bodo vedeli ravnati, sicer generali ne bodo mogli zmagati.

Kdo ga je? Meseca junija so v Trbovljah ubili rudarja Fakina. Sedaj smo že sredi oktobra, naša slavna oblast pa še danes ne ve, kdo ga je!

Ukazna politika. Kakor vemo se v naši državi vsi uradniki in državni nameščenci postavljajo v službo in izven službe s kraljevimi »ukazi«. Tako lahko bereš v belgrijskih listih vsak dan med dnevnimi novicami napise kakor: »Ukazna politika u Ministarstvu Gradjevinu«, ali: »Ukazna politika u Ministarstvu Pravde«. Potem pa bereš: »Postavljeni su i razmešteni: u Požarevačkom prvostepenom Sudu za sudiju Vojislav Petković, sudija petrovačkog prv. suda.« Ali pa: »U Gradjevinskoj Direkciji u Dubrovniku za inženera Hugo Mahnič, inžener Ministarstva Poljoprivrede i Voda.« — To je ukazna politika! To se pravi po domače: Ena stran gor, druga dol; eni sodniki gor, drugi dol; eni inženirji dol, drugi gor! Zato pomeni: Pri nas se glase kraljevi ukazi glede uradnikov tako, kakor je stranka, ki je na vladi. Danes si in imaš dekret »da si«! Jutri utegneš dobiti »ukaz«, da »nisi več«! In tako gre ta vesela zgodba iz dana v dan po vsej deželi, kakor Kurent in njegove harmonike!

Navihanci. »Uradni list« z dne 11. oktobra objavlja postavu, ki določa, kdo vse je v slučaju vojske vojaščine prost, t. j. da mu ni treba na fronto. Med temi srečnimi stoje seveda v prvi vrsti gospodje ministri in poslanci! Da gospodje generali ne gredo v fronto, to vemo že iz svetovne vojne, ker ti gospodje čepijo navadno po par sto kilometrov daleč zadaj, kjer se jim seveda prav dobro godi, toda ministri in poslanci? Zakaj ti ne bi šli? Zivljenje nam kaže, da poslanci in ministri tudi v mirnem času umirajo, pa se zaradi smrti tega ali onega poslanca ali ministra še nobena država ni podrla, ker je prišel na njegovo mesto kdo drugi, pa je zopet šlo. Zato bi bilo pravično, da bi gospodje šli tudi sami nekoliko v vojsko! Kdor vedno govori, da »mu je država in obči blagor nad vse«, naj se gre »za državo in za obči blagor« tudi pretepat! Tega pa gospodje ministri in poslanci in podobni »očetje domovine« ne bodo storili in zato so raje sklenili omenjeni zakon. Mi smo pa že enkrat zapisali: »Kedar bodo morali tudi poslanci in ministri na vojsko, bo vojska konec!« — Ali smo imeli prav ali ne?

Lep Slovenec! Mariborska Straža« pripoveduje, da živi v nekem lepem kraju na Štajerskem slovenski notar, ki je ob enem tudi župan v tem kraju. Slovenski notarji in advokati so bili nekdanj prav navdušeni in zavedni Slovencev. Toda mož, o katerem pripoveduje »Straža«, je drugačne sorte. Ko so imeli v njegovem kraju vojaki svoje vaje, je pri skupnem obedu hotel proslaviti srbske oficirje s sledečimi besedami: »Slovenci nismo vredni, da odvežemo jermenja s čevljev srbskemu ofi-

cirju!« — Slovenski kmetje! Ali boste kdaj postali tako pametni, da boste tako »inteligenco«, ki se v svoji ošabnosti še imenuje »demokrasko«, vrgli čez plot?

Pametni Danci. Na severu srednje Evrope leži država Danska. To je majhna, toda zelo bogata in napredna država. Vlada te države je spoznala, da je zanjo vseeno, če ima kaj vojakov ali pa ne. Vlada je spoznala, da se nemške ali pa angleške vojaške sile ne bi mogla ubraniti, če bi prav kupila vsakemu Dancu 100 kanonov. V tem pametnem spoznanju je danska vlada sklenila, da bo celo svojo armado enostavno razpustila, pridržala pa bo samo še policijo in nekaj policijskih patroljskih čolnov za zasledovanje tihotapev, tisti denar pa, kar ga bo s tem prihranila, bo obrnila v bolj pametne namene kakor je vzdrževanje vojaštva.

Kako se menjajo časi in ljudje. Pred 100 leti je celo Evropo strahoval general in poznejši francoski cesar Napoleon. Po bitki pri Lipskem so ga pa zmagovalci (Nemci, Avstrijci in Rusi) pregnali na laški otok Elbo. Čez nekaj mesecev je pa Napoleon z otoka pobegnil na Francosko. Njegov beg, ki je postal od dne do dne bolj zmagovit, je popisal francoski list »Monitor« v sledečih stopnjah: Ljudožer je pobegnil iz svoje jazbine. — Korzicanski strah je zapustil pristanišče Juan — Tiger je prišel v Gand — Pošta je prenočila v Grenoblu — Nasilnik je prišel v Lyon — Uzurpator (= kdor se sam polasti moči, op. ur.) je le še 70 kilometrov daleč od Pariza — Bonaparte hitro koraka, toda v Pariz ne bo prišel — Napoleon pred Parizom — Cesar je prišel v Fontenbló — NJEGOVO CRSARSKO VELIČANSTVO je včeraj svečano vkorakalo v Pariz,

Sadje.

Slovenskim kmetom gre danes trda za denar. To vedo vsi kmečki gospodarji, še bolj pa vedo to posojilnice in hranilnice. Zita rodi naš svet malo, tako da pridelek še za dom ne zadostuje, dohodke od živinoreje požro davki, za obleke in za obutev pa kmet komaj ve, kje bo vzel. Res da so med kmeti tudi taki, ki razmeroma dobro shajajo, toda večina se preriva le s težavo naprej.

Zato je slovenski kmet prisiljen, da napne vse svoje moči, če se hoče vzdržati. V Sloveniji mora kmet obdelovati zemljo vse drugače kakor jo obdelujejo njegovi tovariši v rodovitni Vojvodini in si mora iskati vedno novih virov dohodkov. Kjer je zemlja trda kakor je naša, je kmet ne sme obdelovati samo z motiko, ampak še mnogo bolj s pametjo in z razumom.

V tem oziru pa smo mi še daleč zadaj za drugimi narodi. Mi upoštevamo še mnogo premalo velik umetnih gnojil, upoštevamo še mnogo premalo odbiro semenja in upoštevamo še mnogo premalo pomen pomen plemenskih živali. Nobena panoga kmetijstva pa ni pri nas tako zanemarjena kakor sadjarstvo.

Res je sicer, da pri nas ni skoro hiše brez sadnega drevja. Toda kakšno žalostno drevje je to! Ne rečemo, da ni izjem, toda kako redko so te izjeme! Navadno se sadno drevje pri nas kar samo zaseva. Kjer zraste, tam zraste in raste divje naprej. Zato pa vidimo pri nas toliko tistih drobnih črešenj in tistih drobnih hrušk in jabolk, ki sicer dobro rode, koristi pa ne donajajo nobene, ker tistih sadov še otroci ne marajo.

Ta zanikrnost pa kmetom samim največ škoduje. Kmetje, ki imajo dobro gojeno plemenito sadno drevje, dobe za mal trud, ki ga imajo z drevjem spomladi, bogato plačilo na jesen. Zlahnto sadje ima visoko ceno. Zakaj ne bi torej gojili vsi kmetje zlahntnega drevja, ki jemlje ravno toliko prostora kakor tisti skrivljeni divjaki, donaja pa za mal trud jako lep dobiček? Uspehi, ki so jih naši umni sadjarji že dosegli in jih bodo še dosegli, so ob-

burno pozdravljeno od ogromne množice ljudstva. — Človek bi skoraj dejal, da je bil »Monitor« slovenski list...

Dvajset milijonov kron! Na Angleškem je parlament razpuščen in vlada je razpisala nove volitve, ki bodo 29. oktobra. Pri teh volitvah bodo razne politične stranke napele vse sile, da zmagajo. Politična zmaga pa ni mogoča brez odločne in vztrajne agitacije. Agitacija pa zopet stane mnogo denarja, ker je treba plačati časopise, letake, agitatorje itd. Delavska stranka na Angleškem pa nima mnogo denarja. Našel pa se je požrtvovalen človek, ki je daroval Delavski stranki za volilno agitacijo **dvajset milijonov kron!** Toliko je daroval v volilno blagajno **en sam človek!** Kaj takega v Sloveniji sploh ni mogoče. V Sloveniji je namreč navada, da ljudje ne plačujejo redno niti skromne naročnine za list, ki ga redno prejema, kaj šele, da bi kaj žrtvovali zastoj! (Oni naši naročniki, ki so naročnino že poravnali, so seveda izvzeti, op. upr.)

Skoro dvatisoč poštnih položnic smo razposlali tekom zadnjih dveh tednov raznim zamudnikom. Sedaj pa naj si vsak sam izračuna, koliko denarja je to! Zato prosimo vse zamudnike, naj ne računajo tako, češ da mi lahko shajamo brez njegovih dinarjev, ampak naj računajo, koliko znaša vsa zamudnina! Če bodo računali tako, bodo gotovo postali nekoliko vestnejši in točnejši.

Ne bomo ubogali. Z ozirom na naš zadnji uvodnik o »strahovladi v Sloveniji« nam je nasvetovalo »Jutro«, naj se proti prepovedi naših shodov pritožimo. — »Jutro« naj bo tako prijazno in naj nam najprej pove, kam in kje naj se pritožimo. Pri naših domačih oblastih nimamo mi nič opraviti.

enem najboljši dokaz, kakšno velikansko bogastvo še leži v naši zemlji neizrabljeno!

V soboto, nedeljo in v ponedeljek bo v Ljubljani **sadna razstava**. Priporočali bi vsakomur, kdor le more, da pride pri tej priliki v Ljubljano in si to razstavo ogleda. Tu ne bo tistih drobnic in piškavih jabolkov, ampak samo lepo in plemenito sadje! In sicer sadje, ki se da pridelovati pri nas **prav povsod**, brez posebnih umetnih naprav. Samo nekaj pazljivosti je treba in nekaj dela, to je vse! Na razstavi pa se bodo obiskovalci lahko tudi prepričali o **cenah** in bodo slišali na svoja ušesa, da eno samo lepo jabolko več stane kakor polna košara piškovega drobiža, ki tako silno kazi in pači celo našo pokrajino.

V deželah, kjer je kmetijstvo na višku, ne puščajo niti najmanjšega prostora neizrabljenega. Kjer je le mogoče, vsade vsaj drevo. Take dežele moramo mi posnemati, da ne zaostanemo. Seveda se je treba nekoliko gibati in delati, ker brez dela ni nič, toda če človek vidi tudi **uspehe** svojega dela, dela rad in z veseljem.

Cena prešičev v Mariboru. Na zadnjem sejmu v Mariboru so prodajali mlade prešiče, po 5—6 tednov stare po 87—187 dinarjev, 7—9 tednov stare po 225—275 dinarjev, 3—4 mesece stare po 300—500 dinarjev, 5—7 mesecev stare po 700 do 750 dinarjev, 8—10 mesecev stare po 870—950 dinarjev, 1 leto stare pa po 1250—1750 dinarjev. Za kilo žive teže so zahtevali 16—17 dinarjev, mrtve tež pa po 23—27 dinarjev, po kakovosti.

Vrednost denarja. V Švici so plačevali za 100 dinarjev 7 frankov 45 centimov. Dolar računajo na zagrebški borzi po 69—70 dinarjev, liro pa okoli 3 dinarje.

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOVENSKE AVTONOMISTOV.

Odgovorni uredni Drago Brozovič. Tiskarna J. L. ASNIČA NASL. v Ljubljani.

JUHAN
se dobi
v vseh špaceri j. prodajalnah

Izšla je **BLASNIKOVA**

VELIKA PRATIKA

za navadno leto **1925** ki ima 365 dni.

„Velika Pratika“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil najbolj vpoštovan že od naših pradedov. Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini, zato pride prav vsaki slovenski rodbini. Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din; kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikih
tiskarna in litografični zavod
Ljubljana, Breg šte. 12.

Za pouk in zabavo je potrebno dobro čtivo, ki je tudi veselje in kras knjižici. Za Din 5— se dobi najboljši Kellerjev roman

Regina

Za Din 15— najlepši roman srbskega pisatelja Nušića

Občinsko dete

in za Din 14— se dobi knjiga

Zeleni kader

ki opisuje življenje legijonarjev za časa svetovne vojske in razsula Avstrije — v tiskarni

J. Blasnika nasl. v Ljubljani, Breg št. 12.

Denar je poslati naprej.

DRVA,

trboveljski premog

H. Petrič, Ljubljana

Gospodarska cesta 16

Telefon 343.

ADRIA

TOVARNA SLADNE KAVE
VELEPRAŽARNA
ZRNATE KAVE

MLINI ZA DIŠAVE I. T. D.

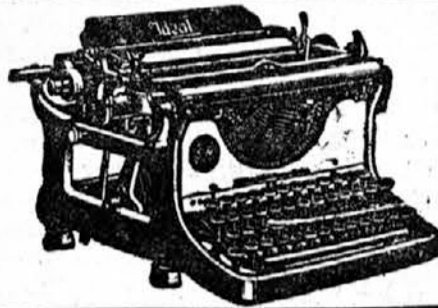
BRZOJAVI: ADRIA - VIČ

GLINCE PRI LJUBLJANI

Trboveljski premog
drva koks
angleški premog
šlezjske brikete
dobavlja
ILIRIJA
Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Kupim: Dunajski in Ljubljanski Zvon, Kres, Slov. Bčelo, Slov. Glasnik in vse druge knjige

Hinko Sevar, antikvariat knjigarna Ljubljana, Stari trg 34.

THE REX CO
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10.

Telefon šte. 265.

Najboljši pisalni, razmnoževalni in kopirni stroji.
VSE PISARNIŠKE POTREBŠČINE.

Trgovina **ŽIBERT**

se je preselila iz Prešernove ulice na **Kongresni trg** zraven nunske cerkve ter se cenjenim odjemalcem priporoča še za nadaljno naklonjenost.

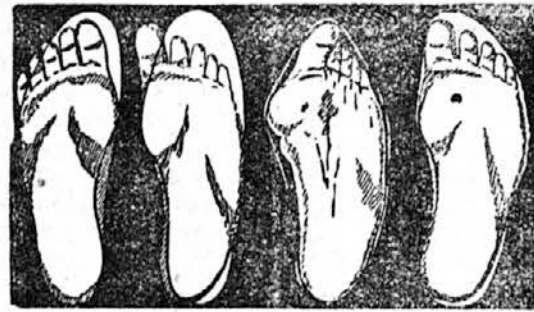
FR. SLOVNIK
LJUBLJANA, Stari trg 2.

priloga po najnižjih cenah svojo založo izgotovljenih oblek in manufaktur. Obleke po meri se točno izvršujejo.

Ure Zlatina

Šipalci Obala

Franc Szantner

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1

trgovina čevljev in specialna tvrdka za ortopedična in anatomična obuvala

sprejema
vsa naročila po meri
in popravila.

Jugometalija

Splošna kovinarska industrija
Ljubljana, Kolodvor. ul. 18

Izdeluje vsakovrstne bakrene kotle ter kloparska, kovinostiskarska, ključavničarska in vodovodno-inštalacijska dela. Specialni zavod za vpeljavo in popravila centralne kurjave, sušilnic itd. Konkurenčne cene. Točna izvršitev
Telefon šte. 729 Tek. račun št. 13.199

TONE MALGAJ

pleskar za stavbe in pohištvo, lakiranje vozniških koles v ognju, Soboslikarstvo. Specialni oddelek za črkoslikarstvo na steklo, pločevino, les, zid i. t. d.

Delavnice: Kolodvorska ulica št. 6.
Celovška cesta šte. 121.

15 letno jamstvo

najpopolnejši Stoewer šival. stroj s pogrezljivim transporterjem (grabljice). Z enostavnim premikom je stroj pripravljen za štepanje, vezenje ali šivanje.

Ludovik Baraga, Ljubljana,
Šelenburgova ulica 6, I. nadstropje

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad R 160.000.000—

MERAKL

barve, mastila, lake, kit, emajle, kistove (čopiče) in zajamčeno čisti firneš najboljše kakovosti nudi

Medić-Zankl

družba z o. z.

Maribor, Ljubljana, Novi Sad,
podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:

Ljubljana - Medvode.

OBRRTNA BANKA V LJUBLJANI

Kongresni trg 4

PODRUŽNICA V LJUTOMERU

Brzojavl: Obrtbanka.

Telefon šte. 508.

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.